

Agrarisch Collectief Zuid-Hollandse Eilanden

25 juli 2024

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

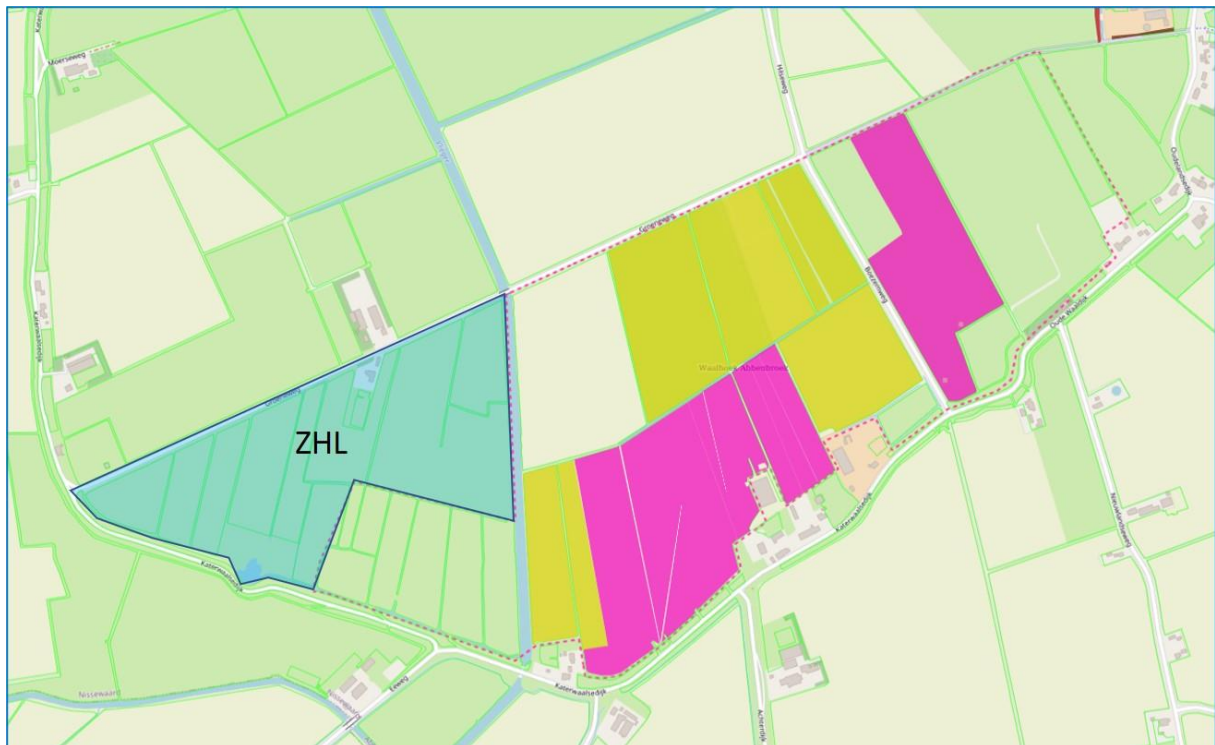
Inhoud

1. Polder Waalhoek Abbenbroek.....	3
1.1 Verbeteren weidevogelbiotoop	4
1.1.1 Beschrijving beheermozaïek.....	4
1.1.2 Ontwikkeling weidevogelstand	4
1.1.3 Verbetermogelijkheden.....	4
1.2 Verminderen biotoop predatoren.....	5
1.3 Verminderen kansen predatoren	7
1.4 Beheren van predatoren	7

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

1. Polder Waalhoek Abbenbroek

In polder Waalhoek Abbenbroek wordt op een oppervlakte van ruim 54 hectare agrarisch natuurbeheer uitgevoerd. Dit beheeremozaïek kent veel smalle percelen langs de Katerwaalsedijk (Oude Waaldijk). Aan de westzijde ligt een beheerpakket, genaamd 'Vochtig weidevogelgrasland (N13.01) van het ZHL met een omvang van 11 ha. (zie afb. 1).

Afb. 1: Ligging weidevogelmozaïek Waalhoek-Abbenbroek.

Het Zuid-Hollands Landschap vertelt het volgende over het graslandreservaat Waalhoek:

Graslandreservaat Waalhoek (11 hectare) ligt midden in het agrarische land van Polder Abbenbroek, ten oosten van Hellevoetsluis. Rond 1350 brak de Katerwaalsedijk op deze plek en ontstond er door het kolkende water een diep gat of wiel aan de binnenzijde van de dijk. Het Zuid-Hollands Landschap beheert het ruige grasland bij dit kleine wiel, dat omwonenden ook wel het 'Katerwaaltje' noemen. Met behulp van een windmolentje en stuwen houden we het waterpeil hoger dan in het omringende gebied. Hierdoor staan grote delen van het reservaat tot ver in het voorjaar plasdras. Daar houden weidevogels als Kievit, grutto en tureluur van.

Binnen het beheeremozaïek zijn beheerpakketten met legselbeheer bouwland en grasland afgesloten. In 2020 maakte nog een perceel met plas-dras beheer en rustperiode 15 juni onderdeel uit van het beheeremozaïek. Het graslandreservaat van ZHL is geheel ingericht om in het voorjaar plas-dras habitat te bieden voor de weidevogels.

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

1.1 Verbeteren weidevogelbiotoop

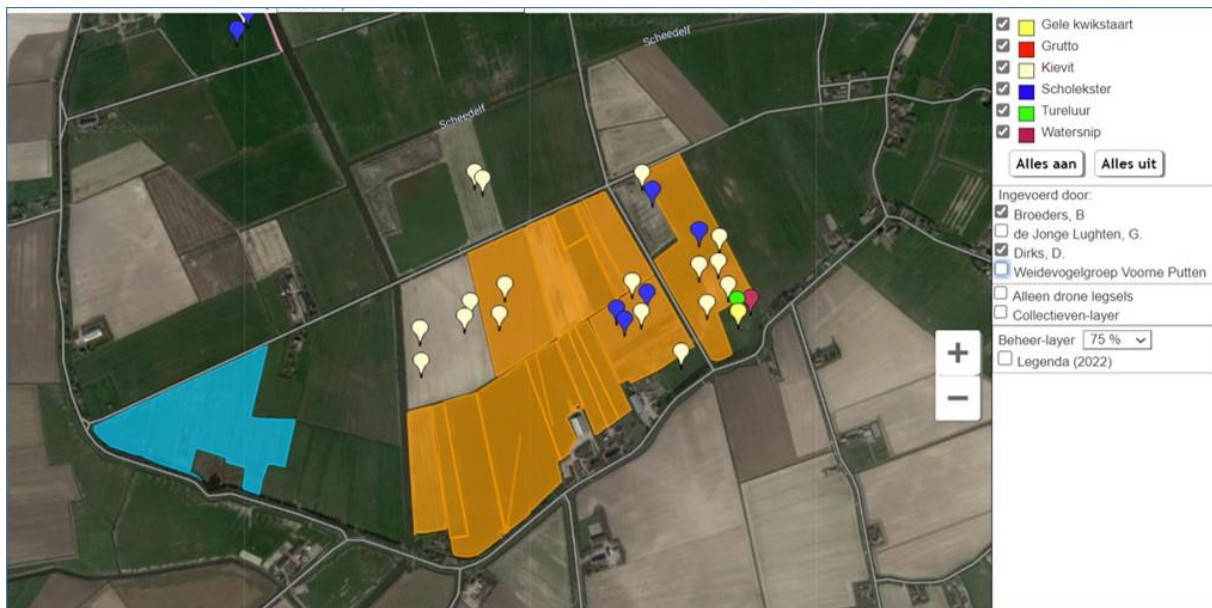
1.1.1 Beschrijving beheeremozaïek

De percelen met legselbeheer grasland aan de Katerwaalsedijk zijn vrij arm aan kruiden. Tijdens de monitoring met de weidevogeldrone eind april van dit jaar stond er een zwaar gewas en zijn geen legfels waargenomen op deze percelen. Ook qua aanwezigheid van vogels was het stil.

De afwisseling met bouwlandpercelen aan de Groeneweg en Boezemweg maakt het gebied interessant voor voornamelijk Kievit en scholekster om er te broeden. De deelnemende boeren zijn enthousiast en zoeken de nesten op om deze te beschermen.

1.1.2 Ontwikkeling weidevogelstand

Op de bouwlandpercelen aan de Groeneweg en Boezemweg zijn aardig wat nesten waargenomen van voornamelijk Kievit en scholekster. De aantallen ingevoerde nesten in de webapplicatie boerenlandvogelsnederland.nl varieert sterk van jaar tot jaar. Hierdoor is het lastig uitspraken te doen over trends per soort in het gebied.

Afb. 2: Waargenomen legfels in 2022, vooral op percelen met bouwland.

Het graslandreservaat Waalhoek van het Zuid-Hollands Landschap is eind 2020 opnieuw ingericht om met een hoger waterpeil in het voorjaar en het voorzien van plas-dras. Monitoring in 2021 laat zien dat er territoria zijn waargenomen van scholekster (1), grutto (1), Kievit (4) en tureluur (5). Daarnaast worden vele andere soorten broedvogels en niet-broedvogels waargenomen. Ook soorten als kraai, buizerd en bruine kiekendief zijn waargenomen, wat zorgt voor verstoring van de broedende vogels in het gebied.

1.1.3 Verbetermogelijkheden

Verbetermogelijkheden voor beheer liggen vooral om de percelen grasland aan de Katerwaalsedijk kruidenrijk te maken. Meer kruiden betekent meer insecten voor jonge weidevogelkuikens om zich

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

te voeden. Een kruidenrijke vegetatie is vaak ook minder dicht, zodat weidevogelkuikens zich makkelijker door de grasmat kunnen voortbewegen.

Het realiseren van kruidenrijk grasland betekent veelal extensiveren (minder/geen kunstmest) en toepassing van ruige mest. Door de graslandpercelen aan de Katerwaalsedijk kruidenrijk te maken wordt er tevens aansluiting gezocht bij de percelen van het ZHL, waar sprake is van vochtig weidevogelgrasland. Het is echter op dit moment niet bekend of er draagvlak is bij de betreffende agrariër om kruidenrijk grasland te realiseren. Het agrarisch collectief zou hierover navraag kunnen doen.

1.2 Verminderen biotoop predatoren

Een geschikt weidevogelbiotoop is een open gebied met zo min mogelijk (versturende) elementen waar predatoren van weidevogels gebruik van kunnen maken. Wat opvalt is dat polder Waalhoek-Abbenbroek over het geheel gezien open van karakter is.

Afb. 3a: Locatie Groeneweg met zicht op het beheeremozaïek.

Afb. 3b: Locatie Groeneweg met zicht op graslandpercelen van het ZHL.

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

De Katerwaalsedijk, welke overgaat in de Oude Waaldijk is begrensd met een bomenrij en er liggen enkele agrarische bedrijven. De Boezemweg en de Groeneweg zijn vrij van opgaande beplanting.

Gezien de ligging van het beheeremozaïek en het open karakter van de polder zijn er vooralsnog geen groene elementen die een belemmering vormen voor het weidevogelgebied. De opgaande beplanting aan de Katerwaalsedijk en Oude Waaldijk maken al een lange tijd onderdeel uit van het agrarisch landschap. In afbeelding 5 hieronder een kaart van omstreeks het jaar 1900.

Afb. 5: Katerwaalsedijk en Oude Waaldijk omstreeks het jaar 1900.

Predatiepreventie plan Polder Waalhoek Abbenbroek

1.3 Verminderen kansen predatoren

Het verminderen van kansen van predatoren kan een belangrijke bijdrage leveren aan succesvol weidevogelbeheer. Monitoring in het graslandreservaat van het Zuid-Hollands Landschap laat zien dat er vliegende predatoren worden waargenomen zoals kraai, buizerd en bruine kiekendief. Predatie op de agrarische percelen met legselbeheer lijkt mee te vallen. De meeste legfels zijn uitgekomen en twee legfels zijn vermoedelijk gepreëdeerd door een kraai of meeuw.

Afb. 6: Monitoring legfels in 2022 op percelen legselbeheer grasland en bouwland.

1.4 Beheren van predatoren

Op de percelen met legselbeheer grasland aan de Katerwaalsedijk zijn dit jaar geen weidevogels waargenomen. Aan de zijde van de Boezemweg en Groeneweg zou gelet kunnen worden op de aanwezigheid van kraaien. Ook zouden enkele wildcamera's geplaatst kunnen worden op hoekpunten van percelen en/of in de buurt van een aantal legfels. Naast de aanwezigheid van vliegende predatoren kunnen zo ook mogelijke grondpredatoren in beeld worden gebracht.

Het verdient aanbeveling om volgend jaar wildcamera's te plaatsen in het graslandreservaat Waalhoek van het Zuid-Hollands Landschap. Aangezien er predatoren zijn waargenomen tijdens de monitoring in het jaar 2021, is het van belang om inzicht te krijgen of nesten met eieren en weidevogels worden gepreëdeerd.